

af Befæstningslinien paa høire Fløi, har han dog ikke derved villet gjøre nogen Indsigelse mod det af Ministeriet for Rigsdagen fremlagte Forslag i det Hele taget. Ministeriet har — om Taleren tør bruge det Udtryk — været heldigt nok til at kunne forelægge Rigsdagen et Forslag, der kan ventes at ville faae den Anerkjendelse fra Sagkyndige, at det angiver i Hovedtrækkene, hvad der bør eftertrages under Sagttagelse af de rette Grændser for Udstrækning og Styrke, hvorfor det ogsaa formentes at afgive tilfredsstillende Basis for en Bevilling". Jeg tror dog ikke man kan sige Andet, end at denne Sagkyndiges Fordømmelse af det foreliggende Lovforslag ikke var saa rædsom. Han havde vidt sig fast i dette Ene, at Dyrehavegaardspaleauet er noget høiere, vel 10—15 Men. Siden vi ere komne ind paa det, vil jeg dog gjøre den Bemærkning, at man kan rejse rundt omkring i Europa, da vil man selv i de første Fæstninger finde saadanne Forhold, og tidt i meget større Grad. Det er vistnok bekjendt, at en stor Mængde Fæstninger ligge i Floddale, og at Terrainet fra disse hæver sig betydeligt til begge Sider. Man vil da kunne forstaa, at mange af disse Fæstninger som Strassburg, Mainz, Koblenz, Metz, som alle ligge i Floddale, ere i det Tilfælde, at der ikke langt ude i Fæstningens Omgivelser er Puncter, der ligge høiere; det maa man se bort fra. Jeg kan nævne Plewna. De russiske Stillingen vare betydelig høiere. Det er ikke det, det kommer an paa. Jeg kan anføre en Fæstning, som har en vis Berømmelse, og som ikke kan siges at ligge ganske høit, nemlig Metz. Fæstningen ligger i en Lavning nede i Moseldalen. En Del af Fæstningen ligger høit. Tage vi Nordfronten af Metz paa den venstre Bred, da ligger der Fort Hindersin, og saa kommer Nabofortet Ramecke nordvest for. Det ligger $\frac{1}{2}$ Mil oppe paa Høiderne, paa Udløbet af Høiden, som man talder det, og saa kommer først det egentlige Fort fuldstændig oppe paa Høiden; altsaa begge disse Forter domineres i en betydelig Grad. Nu have ogsaa Preussierne i den sidste Tid begyndt paa nye Forter der. Det er jo en bekjendt Sag, at Preussierne gjøre deres Fæstninger om igjen; men hvis man tror, at det er Typen for gode Fæstninger, der altid kan følges, tager

man feil. Tage vi saa den høire Flodbred, da ligger der det gamle franske Fort, som før hed St. Julien og nu hedder Fort Mantuffel; det har foran sig jævne, opadgaaende Glacier, saaledes at man først 1 Mil udenfor naaer den største Høide. Det kan ikke undgaa, og saaledes maa man ogsaa tage det her. Man maa overveie, om det er en Fordel at tage en Ulempe ligeover for andre Fordele, eller ogsaa gaa en anden Vej. Det ærede Medlem talte meget om, at jeg ikke gav ren Besked, ja han vilde endogjaa instnuere, at jeg skulde have søgt under falske Førestillinger at faae disse Bevillinger frem i Landstinget, at jeg ikke skulde have gjort Rede for, hvad der var Landbefæstning og hvad Søbefæstning, og at jeg skulde have faaet Landstinget til at gaa med til Charlottenlundfortet og Rastrupbatteriet, fordi man kaldte dem Søbatterier og ikke Landbatterier. Der er ikke Tvivl om, at det er virkelige Søbatterier, selv om de kunde have nogen Betydning, i alt Fald det ene af dem, for Forsvaret af høire Fløi i Landbefæstningen. Det ærede Medlem kom ind paa en Misforstaaelse, fordi de i Forslaget oprindelig bleve betegnede som henhørende til Landbefæstningen. Det er vanskeligt nok at sige, naar en Fæstning gaar helt rundt, ligger halvt paa Landfiden og halvt paa Søfiden, om det, der saa ligger paa Grændsen, er det Ene eller det Andet. De to Batterier, det ene ved Hellerup paa høire Fløi, og det andet ved Avedøre paa venstre Fløi ere anlagte for at forhindre fjendtlige Skibe fra at komme saa langt ind, at de kunne enfilere ind i Landet, og derfor ere Kanonerne ogsaa rettede mod Søfiden. Forsaavidt ere de altsaa rene Søforter. Her indførte man nu den Forandring, dengang Charlottenlundfortet blev anlagt, at det blev bestemt for to svære Kanoner, medens det i det tidligere Forslag var opført som et Mellem punkt og kun skulde have to 15 Centimeters Kanoner. Dette blev nu ikke gjort fordi man gik over fra Landbatteri til Søbatteri, men fordi man efterhaanden var kommen til den Anskuelse, navnlig da det trak saa længe ud, inden man fik Middelfortet bygget, at man vilde styrke Søforsvaret. Det er ogsaa af den høitærede Marineminister fremhævet heri Thinget, og i det andet Thing flere Gange, at det var